

Lýkovec jedovatý

Daphne mezereum L.

Stupeň ohrožení: C4

syn.: *Thymelaea mezereum* (L.) Scop., *Thymelaea praecox* Gilib.

POPIS

Menší opadavý keř, keř 30-150 cm vysoký, řídce větvený, s vystoupavými prýty. Listy jsou opadavé, nahloučené na konci větví, podlouhle obvejčité nebo obkopinaté, 6-10 cm dlouhé, celokrajné, pouze na okraji brvité. Květy rostou v postranních svazečcích po 2-4 v paždí loňských opadlých listů, jsou silně vonné, růžově zbarvené. Lýkovec kvete brzy zjara před rašením listů, někdy na sněhu. Plody jsou dužnaté, jasně červené, řidčeji žluté, kulovité peckovice 5-8 mm v průměru s černohnědou kulovitou peckou.

EKOLOGIE

Snáší mírné zastínění, v nižších polohách se chová jako stínomilný, ve vyšších polohách jako světlomilný keř. Má vyšší nároky na vzdušnou vlhkost. Roste na čerstvých, vlhkých, humózních, živinami bohatých půdách. Má značné nároky na vláhu. Je klimaticky odolný. Ač brzo kvete, není mrazem poškozován. Vůči kouřovým plynům je dost odolný.

V ČR se nachází zejména na severních nebo sz. a sv. epozicích (54 %) a v rozpětí nadmořských výšek 130-1300 m, dle záznamů nejčastěji od 200 do 600 m n. m. (75 % záznamů), většina lokalit leží ve 2.-6. lesním vegetačním stupni. Výskyt taxonu byl zaznamenán téměř ve všech trofických řadách, převažuje na živných stanovištích, nevyhýbá se však ani kyselé řadě či extrémním podmínkám. V ČR se vyskytuje poměrně často, jeho výskyt byl zaznamenán ve 23 svazech 13 tříd fytoocenologického systému, přičemž asi 90 % záznamů pochází ze třídy *Querco-Fagetea*, ze svazu *Fagiona Carpinion* (nejvíce záznamů – 592 a 462). Pouze 1 záznam byl ze třídy *Festuco-Brometea*.

ROZŠÍŘENÍ

Eurosibiřská dřevina, v Evropě rozšířená téměř po celém kontinentu. Vyskytuje se v Malé Asii, na Kavkaze a zasahuje k východu až na Altaj. V ČR roste nepravidelně a roztroušeně po celém území, vyskytuje se ve stinných až polostinných listnatých a smíšených lesích – dubohabřinách, květnatých bučinách, suťových lesích, okolo pramenišť, na mýtinách i v horských vysokobylinných nivách. Často pěstován v zahrádkách, více různobarevných kultivarů.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Ohrožen olamováním a vykopáváním a přenášením do zahrad pro krásné rané květy. Ničením stanovišť při kácení porostů. V Maďarsku ze zákona chráněný.

SEZNAM LITERATURY

ČVANČARA A., 1992. *Thymeleaceae*. In: Slavík B. (ed.). Květena České republiky 3. Academia, Praha.

DOUDA J., 2003. *Flóra a vegetace přírodovědně významných lokalit okolí Bechyně*. [Dipl. pr.; depon. in: knih. České zemědělské univerzity, Praha.

DVOŘÁKOVÁ R., 2001. Mapování biotopů - NATURA 2000: B0026 - Dyje - Vranov.

FOIT J., 2001. Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd: Údolí Vltavy mezi Orlíkem a Neznášovem (C0032).

JEHLÍK V., 1963. *Rostlinná společenstva Frýdlantského výběžku*. [Dipl. pr.; depon. in: PŘF UK, Praha.].

KINCL L., 1991. Lesní společenstva svazu Carpinion Issler 1931 em. Mayer 1937 na střední Moravě. I. Acta Univ. Palack. Olomuc., Praha, 104, Biol., 31: 9-57.

KLIKA J., 1953. *Fytocenologická studia lesních společenstev Českého středohoří*. Rozpr. Čs. Akad. Věd, ser. math.-natur., cl. 22, 61/15: 1-50

KULICH J., 2001. *Rostlinná společenstva bučin Hrubého Jeseníku*. Pr. Vlastiv. Muz. Olomouc, 35: 1-36.

LACINA D., VALER J., 2002. Závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd: Vizovické vrchy, BK (Luhačovice) (Z0116).

MATUSZKIEWICZ W. et MATUSZKIEWICZ A. 1975. *Mapa zbiorowisk roślinnych Karkonoskiego Parku Narodowego*. Ochr. Przyr., Kraków, 40: 45-112

MÁLKOVÁ J., HORÁKOVÁ P., SYCHROVÁ L., 2005.: *Porovnání floristického složení, rostlinných společenstev a druhové diverzity dvou bučin nad Pekelským potokem v Podkrkonoší*. Východočes. Sborn. Přírod. Pr. a Stud., Pardubice, 12: 71-108.

MIKYŠKA R., 1972. *Die Wälder der böhmischen mittleren Sudeten und ihrer Vorberge (Pflanzensoziologische Studie)*. Rozpr. Čs. Akad. Věd, Praha, ser. math.-natur., 82/3: 1-162

MORAVEC J., 1977. Die submontanen krautreichen Buchenwälder auf Silikatböden der westlichen Tschechoslowakei. Folia Geobot. Phytotax., Praha, 12: 121-166.

NĚMEC J., 2000. *Lesní vegetace severovýchodní části Bílých Karpat*. [Dipl. pr.; depon. in: knih. Úst. bot. a zool., PŘF MU, Brno.].

PETŘÍK P., 2000. *Lesní a paseková společenstva Ještědského hřebetu*. [Dipl. pr.; depon. in: Kat. bot. PŘF UK, Praha.].

PIŠTA F., 1982. *Přirozená společenstva jedlobukového a smrkobukového stupně v jižní části Šumavy a jejího předhůří*. 1.-2. Stud. ČSAV, Praha, 1982/7: 1-153.

SAMEK V., 1964. *Lesní společenstva Českého krasu*. Rozpr. Čs. Akad. Věd, Praha, ser. math.-natur., 74/7: 1-72

SEDLÁČKOVÁ M., 1988. *Příspěvek k poznání dubohabrových lesů (Carpinion) severovýchodní Moravy*. Čas. Slez. Muz. Opava, ser. A, 37: 231-238.

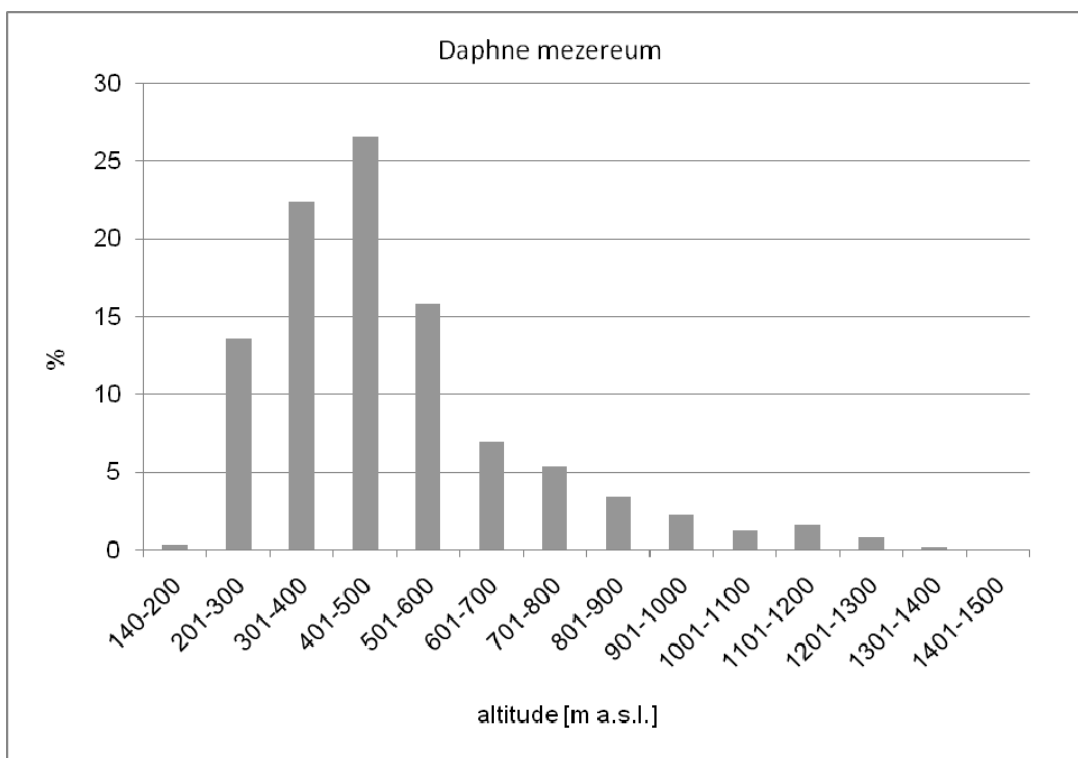
SÝKORA T., 1967. *Fytocenologický rozbor bukových lesů v Ještědském pohoří*. [Dipl. pr.; depon. in: Kat. bot. PŘF UK, Praha.].

ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P., TICHÁ S., KOBLÍŽEK J. 2010. *Woody plants of the Czech Republic*. Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy, pp. 368.

<http://botany.cz/cs/daphne-mezereum/>

Výskyt podle nadmořské výšky

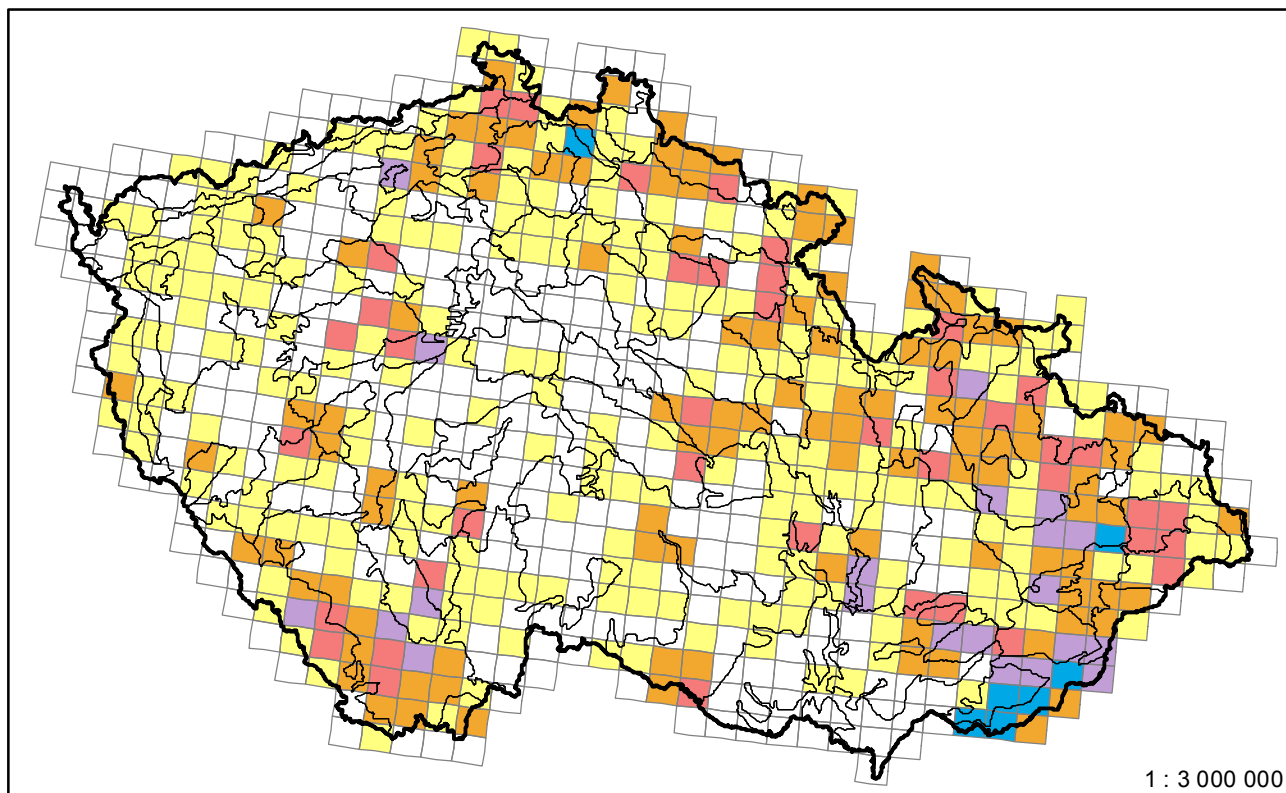

Výskyt podle SLT

	extreme			acid				trophic						humus enriched			water enriched			gleying			wet		turf
	X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	W	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R
9																									
8															4										
7					2			3											2	1				2	
6		2			4		2	8	2		27		2	8	20	5	1		35	4				5	8
5		2	1		2	1	1	23	9	7	68	25		48	34	9	19	27	23	2	1			1	
4					3	1	1	15	6	7	165	11	10	86	67				15	10	1			2	4
3					1		4	27	1	12	104	11	166	189	47	29	43	31	10	18				2	
2	1						5	11		11	24	7	73	72	16		14		9	24				3	
1	1							2		2	4		7	9	2	1	11		4	5	1		2	3	
0																									

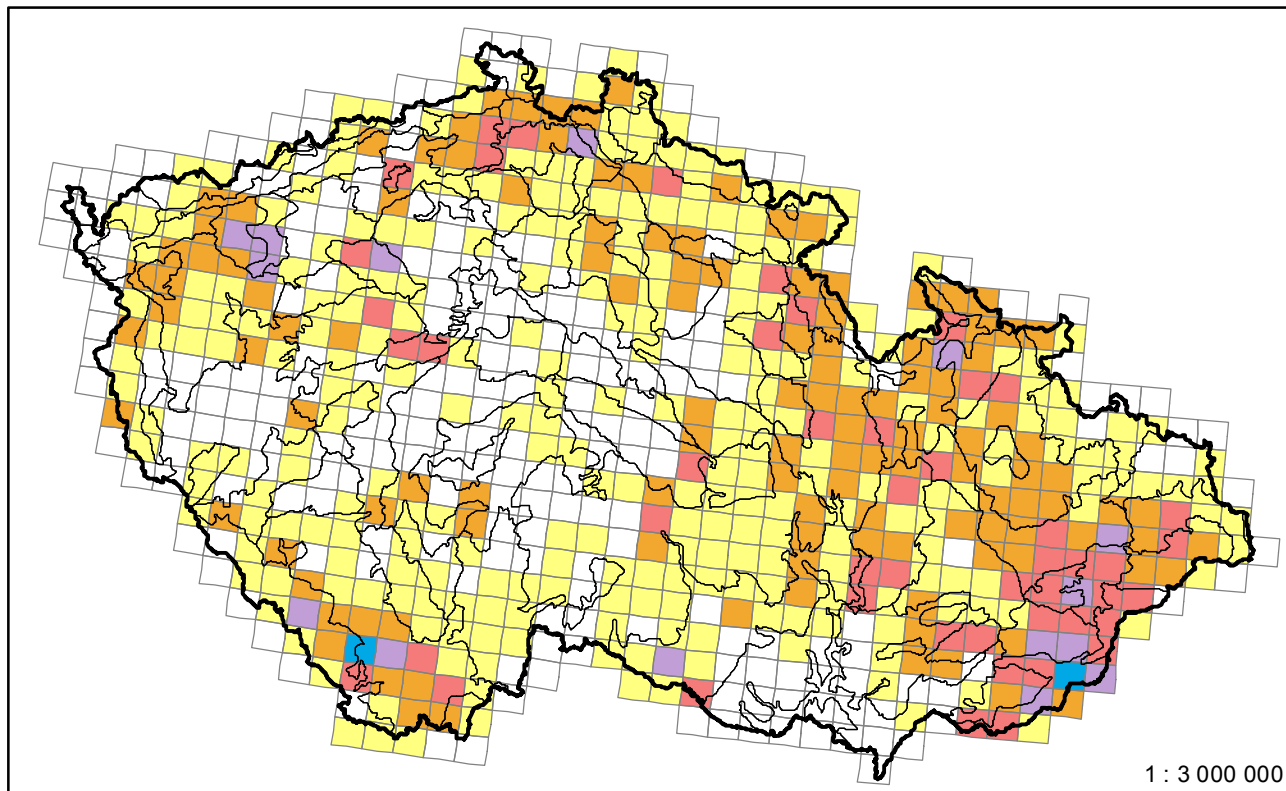

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 - 6 7 - 14 15 - 25 26 - 45 46 - 73

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 - 10 11 - 30 31 - 61 62 - 130 131 - 244